

TIBBIYOT TALABALARI TOMONIDAN INGLIZ TILINI O'ZLASHTIRISHDA FANLARARO YONDASHUV STRATEGIYASI

Dilafruz Buranova

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti

d.buranova5@gmail.com.

Annotatsiya. Tibbiyot oliy o'quv yurtlarida talabalar tomonidan ingliz tilini takomillashtirishga fanlararo yondashuv talabalarning lingvistik kompetensiyasini oshirishda turli mutaxassislik fanlari bilan uzviylikni taqozo etadi. Mazkur yondashuv tibbiy terminologiyani chuqurroq tushunishga yordam berishi bilan birga, klinik amaliyotda ingliz tilida muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantirishni, tibbiyot talabalar uchun ilmiy tadqiqotlar va xalqaro hamkorlik sifatini yaxshilashga qaratilganligi bilan ahamiyatlidir. Biroq, ingliz tilini o'qitishning an'anaviy usullari har doim ham tibbiy ta'limning o'ziga xos ehtiyojlarini hisobga olmaydi. Shu bois, ingliz tilini o'qitishda tibbiyot mutaxassisligi fanlariga tayanuvchi hamda ularni til o'rganish jarayoniga jalb etuvchi fanlararo yondashuvni joriy etish dolzarblik kasb etadi.

Kalit so'zlar: tibbiyot, talabalar, ingliz tili, fanlararo yondashuv, tibbiy leksika.

KIRISH

Tibbiyot talabalar tomonidan ingliz tilini o'rganish tibbiyot sohasidagi til o'qitish va bilimlarni birlashtirgan kompleks yondashuvni talab qiladi. Talabalar nafaqat umumiy til ko'nikmalarini, balki ixtisoslashtirilgan tibbiy lug'atni ham o'zlashtirishlari, tibbiy amaliyotda mavjud atamalardan to'g'ri va to'g'ri foydalanishni o'rganishlari zaruriyati namoyon bo'ladi. Buning uchun anatomiya, fiziologiya, farmakologiya, bioximiya kabi tibbiy fanlarni ingliz tilida o'qitish

bilan birlashtiradigan o'quv dasturlarini yaratish davr talabiga aylanadi. Fanlararo yondashuv talabalarga tibbiy terminologiya kontekstini yaxshiroq tushunishga, madaniyatlararo muloqot ko'nikmalarini va ingliz tilida ilmiy yozishni rivojlantirishga imkon beradi. Ushbu yondashuv xalqaro tibbiyot muhitida muvaffaqiyatli kasbiy faoliyat uchun zarur bo'lgan tanqidiy fikrlashni shakllantirishga ham yordam beradi. Bunda ta'limning muhim jihatlaridan biri tibbiyot fanlarining ingliz tilini o'qitish jarayoni bilan integratsiyalashuvidir. Fanlararo yondashuv tibbiy terminologiyani chuqurroq tushunishga yordam beradi, klinik amaliyotda ingliz tilida muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Tibbiyot talabalari uchun ingliz tili nafaqat aloqa vositasi, balki muvaffaqiyatli kasbiy faoliyatning kalitidir. Tibbiy terminologiyaga alohida e'tibor qaratish o'ziga xos aniqlikni talab qiladi. Tibbiy lug'atni o'zlashtirish, shuningdek, ilmiy maqolalar, klinik tadqiqotlar va tibbiy jurnallar bilan ishlash uchun ingliz tilidan foydalanish o'quv jarayonining muhim qismi hisoblanadi.

Tibbiy atamalar, qoida tariqasida, lotin va yunon ildizlaridan kelib chiqqan bo'lib, bu talabalardan nafaqat tilning o'zini, balki kontekstni tushunish va terminologiyani to'g'ri talqin qilish qobiliyatini ham bilishni talab qiladi. Shu munosabat bilan til va terminologiyani bilish samarali diagnostika va davolash, shuningdek, xalqaro tibbiyot hamjamiyati bilan tajriba almashish uchun asos ekanligini tushunish muhimdir.

TA'LIM USULLARI VA SHAKLLARI

Tibbiyot talabalari tomonidan ingliz tilini samarali o'zlashtirish nafaqat til ko'nikmalarini egallashga, balki kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishga hissa qo'shuvchi turli xil o'qitish usullari va shakllarini qo'llashni nazarda tutadi hamda quyidagilarda namoyon bo'ladi: 1. Interfaol usullar: "bemor ko'rigi" yoki "klinik vaziyatlar" kabi simulyatsiyalar va rolli o'yinlardan foydalanish talabalarning muloqot qobiliyatlarini rivojlantirishga hamda tibbiy lug'atni izchil qo'llashga

yordam beradi. 2. Tibbiy adabiyotlar bilan ishlash: ingliz tilidagi tibbiyot sohasiga oid maqolalar, ishlanmalar va turli qo'llanmalarni o'qish talabalarga ilmiy lug'atni o'zlashtirishga va ilmiy manbalarni tahlil qilish va tanqidiy tushunish ko'nikmalarini rivojlantirishga imkon beradi. 3. Loyihaga asoslangan ta'lim: dolzarb tibbiy masalalar bo'yicha loyihalarni ishlab chiqish, guruhda ishlash, ingliz tilida ilmiy maqolalar tayyorlash va himoya qilish tadqiqot ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi va talabalarning til malakasini oshiradi. 4. Texnologiyadan foydalanish: onlayn platformalar, tibbiy ilovalar va virtual laboratoriyalar talabalarga tibbiy so'z boyligini oshirishga, hamkasblari va bemorlar bilan ingliz tilida muloqot qilishga, yozish va nutq ko'nikmalarini yaxshilashga yordam beradi.

Fanlararo yondashuvni amalga oshirishda nafaqat til sohasi, balki tibbiy amaliyotning o'ziga xos xususiyatlarini ham o'zlashtirgan pedagogning faoliyati bilan belgilanadi. Tibbiy terminologiyani ingliz tilida anglash, talabalarning tilni haqiqiy tibbiy kontekstda ishlatishlari mumkin bo'lgan vaziyatlarni yaratish mahorati alohida ahamiyat kasb etadi.

ISTIQBOL REJALAR

Tibbiyot talabalariga ingliz tilini o'qitishda fanlararo yondashuv soha rivojlanishi uchun katta imkoniyatlarni yuzaga keltiradi. Texnologiyalar va innovatsiyalardan unumli foydalangan holda o'quv dasturlarini takomillashtirish, shuningdek, globallashtirish sharoitida tibbiyot kasbining doimiy o'zgaruvchan talablarini hisobga olish muhimdir. Ingliz tilida xalqaro muloqot qobiliyatini rivojlantirish, ilmiy tadqiqotlarni izchil amalga oshiri, madaniyatlararo hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish tibbiyot talabalarning kasbiy o'sishi uchun yangi istiqbol rejalarini belgilab beradi, shu asosda tibbiy ta'lim sifatini oshirishda poydevor yaratadi.

XULOSA

Ingliz tilini tibbiyot fanlari va amaliy ko'nikmalarni birlashtirgan fanlararo yondashuv prizmasi vositasida o'rganish xalqaro tibbiy muhitga qaratilgan kasbiy faoliyatga tayyor mutaxassislarni tayyorlashga yordam beradi. Tibbiyot OTMlarida ingliz tilini o'zlashtirishda fanlararo yondashuv tibbiyot sohasida yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlashning muhim tarkibiy qismidir. Ingliz tili uchun samarali ta'lim muhitini yaratish doirasida mutaxassislik fanlariga integratsiyalashuv talabalarning xalqaro maydon uchun muvaffaqiyatli kasbiy tayyorgarligini hamda globalashuv sharoitidagi moslashuvchanligini muvaffaqiyatli belgilab beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. **Evans, D., & Green, R. (2013).** *Medical English at the Core: A Communication Approach for Healthcare Professionals*. Oxford: Oxford University Press.
2. **Hutchinson, T., & Waters, A. (1987).** *English for Specific Purposes: A Learning-Centered Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
3. **Jones, R. (2016).** *The Integration of English for Medical Purposes into Medical Education*. In: *Teaching English for Specific Purposes in Higher Education* (pp. 123-139). Springer.
4. **Lai, C., & Blais, S. (2017).** *English for Medical Students: Bridging the Gap Between Language and Healthcare*. *Medical Education*, 45(4), 312-317.
5. **O'Brien, T., & Moore, J. (2014).** *Interdisciplinary Approaches to Language Teaching: Focus on Medical Education*. *Journal of Medical Education*, 39(1), 68-74.

6. **Vasilenko, V. P. (2015).** *Методика преподавания английского языка для студентов медицинских вузов.* Москва: Академический проект.
7. **Zaykovskaya, T. S. (2020).** *Использование междисциплинарного подхода в обучении иностранным языкам в медицинских вузах.* Вестник медицинского образования, 3(4), 45-52.
8. **Zhang, W., & Liao, X. (2021).** *Language and Medicine: Teaching English to Medical Students in the Global Era.* Medical Education Review, 32(2), 78-89.